පරිච්ඡේදය 06

ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ.

6.1 ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන හැඳින්වීම

6.2 ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානවල මූල්‍ය ප්‍රකාශ

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

6.1 ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන හැඳින්වීම

ව්‍යාපාර යන වචනය ඇසෙන විට අප මතකයට එන්නේ ලාභය යන්නයි. එයට හේතුව බොහෝ ව්‍යාපාර සංවිධාන පවත්වාගෙන යන්නේ ලාභය ප්‍රධාන අරමුණක් කරගෙන ඇති බැවිනි. එහෙත් වෙනත් අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීම උදෙසා පවත්වාගෙන යනු ලබන සංවිධාන ද දක්නට ලැබේ. සමාජ සුභසාධනය සැලසීම එවැනි එක් අරමුණකි.

ඔබ ඉගෙනුම ලබන පාසලේ පවත්වාගෙන යන සංවිධාන මෙන්ම ඔබ සාමාජිකත්වය දරන වෙනත් සංවිධාන ගැන ද සිතා බලන්න. වාණිජ සංගමය, සිංහල සාහිත්‍ය සංගමය, දෙමළ සාහිත්‍ය සංගමය, බෞද්ධ සංගමය, ඉස්ලාමීය සංගමය, ක්‍රිස්තියානි සංගමය යනු ඉන් සමහරකි.

තව ද ඔබ ජීවත්වන ප්‍රදේශයේ පවතින විවිධ සමිති සංවිධාන පිළිබඳ ව ද සිතා බලන්න. සමහරවිට ඔබගේ මව, පියා හෝ සහෝදරයෙකු එවැනි සංවිධානයක සාමාජිකයෙකු විය හැකි ය. එසේ සාමාජිකත්වය දැරිය හැකි සංවිධාන කිහිපයකට නිදසුන් වනුයේ ක්‍රීඩා සංගම්, තරුණ සංවිධාන, කාන්තා සංගම්, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති සහ අවමංගල්‍යාධාර සමිති ආදිය වේ.

මෙම සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් දෙස මදක් විමසිලිමත් වන්න. ඒ සෑම සංවිධානයකම අරමුණු වශයෙන් අපට පෙනී යන්නේ සාමාජික සුභසාධනය හා අභිවෘද්ධිය සහ සමාජ සම්බන්ධතා වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මේවා ක්‍රියාත්මක වන බවයි.

මෙම සංවිධාන, ගිණුම්කරණයේ දී ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන ලෙස හඳුන්වයි.

මෙවැනි සංවිධාන සිය අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් අතර ප්‍රජා සේවා, ගංවතුර ආධාර සැපයීම, නියං සහනාධාර, ශිෂ්‍යාධාර සහ ශිෂ්‍යත්ව ලබා දීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලබයි.

ක්‍රියාකාරකම 01

01. ඔබේ පාසලේ හෝ ඔබ ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක වන ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානවල ලැයිස්තුවක් සකස් කරන්න.

02. එම එක් එක් සංවිධානවල අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් දක්වන්න.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

6.2 ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානවල මූල්‍ය ප්‍රකාශ

මෙම සංවිධානවල එදිනෙදා කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා ප්‍රමාණවත් ආදායමක් තිබිය යුතු ය. ඔවුන් ඒ සඳහා විවිධ මාර්ගවලින් ආදායම් ඉපැයීම සිදු කරනු ලැබේ. එසේම සංවිධානයේ වැඩකටයුතු පවත්වාගෙන යාමේ දී වියදම් දැරීමට ද සිදු වේ.

නිදසුන් :-

සාමාජික ගාස්තු එකතු කිරීම
කොඩි විකිණීම
සංදර්ශන හා උත්සව පැවැත්වීම
ආපනශාලා පවත්වාගෙන යාම
විවිධ තරග සංවිධානය කිරීම
ප්‍රදර්ශන සංවිධානය කිරීම
පරිත්‍යාග ලැබීම

රූපය 6.1

ඉහත දැක්වූ අයුරින් මෙම සංවිධානවල ද විවිධ ආකාරයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සිදුවන බව පැහැදිලි ය. මෙම මූල්‍ය තොරතුරු විධිමත් ආකාරයකට වාර්තා කළ යුතු ය. එසේ වාර්තා කිරීම මගින් පහත සඳහන් අරමුණු ඉටුකර ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

- සංවිධානය පිළිබඳ ව සාමාජිකයන් හා වෙනත් ඇල්මැති පාර්ශ්ව දැනුවත් කිරීම
- සාමාජිකයන්ගේ විශ්වාසය පවත්වා ගැනීම
- සංවිධානයේ ඉදිරි කටයුතු සැලසුම් කිරීම
- සංවිධානයේ කටයුතු ක්‍රමවත් ව පවත්වාගෙන යාම

මෙම අවශ්‍යතා සලකා ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කරයි. ගිණුම් කාලච්ඡේදය අවසානයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කිරීම සඳහා එම සංවිධානය තුළ සිදු වන ගනුදෙනු සියල්ල වාර්තා කළ යුතු ය. මේ සඳහා සමහර සංවිධාන ක්‍රමානුකූල ව ගිණුම් තැබීමක් සිදු කරන නමුත් සමහර සංවිධාන ක්‍රමානුකූල ව ගිණුම් තැබීමක් නොකරයි. ඒ කුමන සංවිධානයක් වුව ද මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් සටහන් කිරීම සඳහා ගිණුමක් පිළියෙල කරනු ලැබේ.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානවල කිසියම් කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ සියලුම මුදල් ලැබීම් සහ සියලුම මුදල් ගෙවීම් සටහන් කරන ගිණුම ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම ලෙස හැඳින්වේ. මෙය ලාභ අරමුණු කරගත් සංවිධානවල පිළියෙල කරන මුදල් පොතට බොහෝ දුරට සමාන වේ. මෙය වත්කම් ගිණුමකි. මෙම ගිණුමෙහි මුදල් ලැබීම් හරට ද මුදල් ගෙවීම් බැරට ද සටහන් කරනු ලැබේ. ලැබීම් හා ගෙවීම් අතර වෙනස කාලච්ඡේදයේ අවසාන මුදල් ශේෂය වේ.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියල කිරීමෙන් පහත සඳහන් අරමුණු ඉටුකරගත හැකි ය.

- P කාලච්ඡේදය අවසානයේ මුදල් ශේෂය දැනගත හැකි වීම
- P මුදල් කළමනාකරණය ක්‍රමවත් වීම
- P මුදල් සම්බන්ධ වංචා හා අයථා ගනුදෙනු අවම කළ හැකි වීම
- P ආයතන අරමුණු ළඟාකර ගැනීමට සංවිධානයේ මූල්‍ය සම්පත් මැනවින් යොදගත හැකි වීම
- P මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් මාර්ග පිළිබඳ තොරතුරු දැනගත හැකි වීම

දෛනික කටයුතුවල දී සිදුවන සියලු මුදල් ලැබීම් සහ ගෙවීම් සිදු වූ අනුපිළිවෙලින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුමේ සටහන් කරයි. වර්ෂය අවසානයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශ පිළියෙල කරන විට එක් එක් වර්ගයේ ලැබීම් සහ ගෙවීම් එකට එකතු කොට ලැබීම් හා ගෙවීම් පිළිබඳ සාරාංශයක් පිළියෙල කර මූල්‍ය ප්‍රකාශ සමග ඉදිරිපත් කරයි. මේ නිසා ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානයක ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම මූල්‍ය ප්‍රකාශ කට්ටලයේ අංගයක් වශයෙන් ද සැලකිය හැකි ය.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කිරීම

නිදසුන :-

දෙරමඩල මහා විද්‍යාලයේ වාණිජ සංගමයේ 20xx වර්ෂයේ සිදු වූ මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් සාරාංශගත ව පහත දක්වා ඇත.

ලැබීම්	රු.	ගෙවීම්	රු.
සාමාජික ගාස්තු ලැබීම්	6 200	සඟරා මුද්‍රණය	2 800
සඟරා විකිණීමෙන් ලද මුදල	4 100	ලිපි ද්‍රව්‍ය සඳහා	800
පරිත්‍යාග	2 300	ප්‍රවාහන වියදම්	200
වෙළඳ දැන්වීම්වලින්	14 400	පරිත්‍යාග ගෙවීම්	400

ඉහත තොරතුරු මගින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කරන ආකාරය පහත දැක්වෙන පරිදි වේ.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

වාණිජ සංගමය
20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

සාමාජික ගාස්තු	6 200	සඟරා මුද්‍රණය	2 800
සඟරා විකිණීම	4 100	ලිපි ද්‍රව්‍ය	800
පරිත්‍යාග	2 300	ප්‍රවාහන ගාස්තු	200
වෙළෙඳ දැන්වීම්	14 400	පරිත්‍යාග	400
		ශේෂය ප/ගෙ	22 800
	27 000		27 000
ශේෂය ඉ/ගෙ	22 800		

නිදසුන :-

දිරි සවිය ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියේ 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදළ මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් පිළිබඳ සාරාංශගත තොරතුරු පහත දක්වේ.

20xx.01.01 මුදල් ශේෂය රු. 12 300
සාමාජික ගාස්තු ලැබීම් රු. 27 000
කුලී ගෙවීම් රු. 12 000
රජයේ පරිත්‍යාග ලැබීම් රු. 150 000
උත්සව වියදම් රු. 11 400
පලතුරු පැල සඳහා ගෙවීම් රු. 4 200
පොහොර සඳහා ගෙවීම රු. 3 500

තැන්පතු පොලී ආදයම රු. 15 000
බැංකු ණය පොලී රු. 1 200
උපකරණ ගැනීම් රු. 12 000
වැටුප් ගෙවීම් රු. 10 000
විදුලි ගාස්තු රු. 400
දැන්වීම් පළ කිරීම රු. 6 200
ප්‍රවාහන වියදම් රු. 1 700

මෙම තොරතුරු ඇසුරෙන් ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කර ඇති ආකාරය විමසා බලන්න.

දිරි සවිය ප්‍රජා සංවර්ධන සමිතිය
20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

ශේෂය ඉ/ගෙ	12 300	කුලී වියදම්	12 000
සාමාජික මුදල්	27 000	උත්සව වියදම්	11 400
පරිත්‍යාග	150 000	පලතුරු පැල	4 200
පොලී ආදයම්	15 000	පොහොර	3 500
		ණය පොලී	1 200
		උපකරණ සඳහා	12 000
		වැටුප්	10 000
		විදුලි ගාස්තු	400
		දැන්වීම්	6 200
		ප්‍රවාහන වියදම්	1 700
		ශේෂය ප/ගෙ	141 700
	204 300		204 300
ශේෂය ඉ/ගෙ	141 700		

නොමිලේ බෙද හැරීම සඳහා ය.

ක්‍රියාකාරකම 02

පහත දැක්වෙන්නේ ශක්ති ක්‍රීඩා සමාජයේ භාණ්ඩාගාරික විසින් 20xx.03.31 දිනට පිළියෙල කරන ලද ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම වේ. ඔහු එම ගිණුම තුලනය කළ පසු එහි රු. 78 300ක බැර ශේෂයක දක්නට ලැබුණ ද ඔහු ළඟ සංගමයට අයත් මුදල් රු. 26 900ක් ඉතිරි ව තිබුණි. ඔබ විසින් එම ගිණුම පරීක්ෂා කොට එහි දෝෂ ඇත්නම් ඒවා හඳුනාගෙන නිවැරදි ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

ශක්ති ක්‍රීඩා සමාජය
20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

සාමාජික මුදල්	190 000	ශේෂය ඉ/ගෙ	7 400
ක්‍රීඩා උපකරණ ගත්තා	40 000	වැටුප් හා වේතන	99 000
ශේෂය ප/ගෙ	78 300	පරිත්‍යාග ලැබීම්	24 300
		කොඩි විකිණීමෙන්	8 200
		සංග්‍රහ වියදම්	5 400
		ලිපි ද්‍රව්‍ය	7 500
		උපකරණ මිලට ගැනීම්	4 800
		කොඩි මුද්‍රණ ගාස්තු	5 600
		විවිධ වියදම්	15 000
		ක්‍රීඩාපිටි නඩත්තු	8 200
		විනිසුරු ගාස්තු	17 500
	308 300		308 300

ක්‍රියාකාරකම 03

පුබුදු ළමා සමාජයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 450කි. එක් සාමාජිකයෙකුගේ මාසික සාමාජික ගාස්තුව රු. 100කි. 20xx ජනවාරි මාසයට අදාළ මුදල් ගනුදෙනු සාරාංශගත ව පහත දැක්වේ.

	රු.
ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම	2 400
අන්තර්ජාල පහසුකම් වියදම්	70
ළමා සඟරා විකුණුම් ආදායම	6 400
තැපැල් වියදම්	60
ප්‍රවාහන ගාස්තු	200
මුද්‍රණ වියදම්	700
පරිත්‍යාග ලැබීම්	1 000

පහත දැක්වෙන අමතර තොරතුරු ද ඉදිරිපත් කොට ඇත.

සඟරා විකුණුම් ආදායම් රු. 200ක් ලැබීමට ඇත.
සාමාජිකයන් 15 දෙනෙකු ජනවාරි මස සාමාජික මුදල් ගෙවා නැත.

ඉහත තොරතුරුවලින් පුබුදු ළමා සමාජයේ 20xx ජනවාරි මාසය සඳහා ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

ක්‍රියාකාරකම 04

පහත දැක්වෙන්නේ සමගි තරුණ සමාජයේ 20xx වසරේ මුල් මාස තුන සඳහා කරන ලද ලැබීම් සහ ගෙවීම්වලට අදාළ ව භාණ්ඩාගාරික විසින් තබන ලද සටහන්වලින් උපුටාගත් තොරතුරු ය. ඒ ඇසුරින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම පිළියෙල කරන්න.

20xx.01.01 දිනට ඔහු අත ඉතිරි මුදල රු. 12 400කි.

	රු.		රු.
01.04 පරිපාලන වේතන	10 200	02.28 සංවත්සර වියදම	11 400
01.07 සාමාජික මුදල්	3 200	03.03 ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම්	300
01.10 විදුලි ගාස්තු	1 400	03.07 පත්තර සඳහා ගෙවීම්	600
01.15 බදු හා වරිපනම්	300	03.10 පරිත්‍යාග ලැබීම්	20 000
01.20 සාමාජික මුදල්	7 300	03.10 සංදර්ශන ආදායම	94 200
01.23 තරග තීරක ගාස්තු	1 500	03.13 සංදර්ශන වියදම	27 500
01.30 ප්‍රවාහන ගාස්තු	1 200	03.16 සංදර්ශන ආදායම්	42 200
02.01 සාමාජික ගාස්තු	15 800	03.20 බදු හා වරිපනම්	300
02.05 පරිත්‍යාග ලැබීම්	4 000	03.21 විදුලි ගාස්තු	1 300
02.10 පරිපාලන වේතන	10 200	03.22 පරිත්‍යාග ලැබීම්	15 000
02.13 ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම්	400	03.24 තරග තීරක ගාස්තු	1 500
02.15 විදුලි ගාස්තු	1 200	03.25 පත්තර සඳහා ගෙවීම්	1 200
02.20 සාමාජික මුදල්	9 600	03.28 සාමාජික මුදල්	8 000
02.24 ප්‍රවාහන ගාස්තු	5 000	03.29 සංදර්ශන වියදම	1 800
02.26 සාමාජික මුදල්	17 200	03.30 ජල බිල	1 300

ආදායම් ප්‍රකාශනය

ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධාන විසින් කිසියම් නිශ්චිත කාලච්ඡේදයක් තුළ සිදුකළ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිඵල ගණනය කිරීම සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරනු ලැබේ. (මෙය අතීතයේ දී හඳුන්වනු ලැබුවේ ආදායම් සහ වියදම් ගිණුම නමිනි.) කාලච්ඡේදයට අදාළ සියලුම ආදායම් සහ වියදම් පදනම් කරගෙන පිළියෙල කරනු ලබන මෙම ප්‍රකාශනයෙන් යම් කාලච්ඡේදයක් සඳහා වන අතිරික්තය හෝ ඌනතාව ගණනය කරනු ලැබේ. වියදමට වඩා වැඩි ආදායම් ඇති තත්ත්වයක් අතිරික්තයක් වශයෙන් ද ආදායමට වඩා වැඩි වියදම වැඩි තත්ත්වයක් ඌනතාව ලෙස ද හැඳින්වේ.

ලාභ අරමුණු කර නොගත් සංවිධානයක පිළියෙල කරනු ලබන ආදායම් ප්‍රකාශය සහ ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම අතර වෙනස්කම් හඳුනාගත හැකි ය. ඉන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම	ආදායම් ප්‍රකාශය
මුදල් පොතට බොහෝ දුරට සමාන වේ.	ලාභ හෝ අලාභ ප්‍රකාශයට බොහෝ දුරට සමාන වේ.
මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් සටහන් කරයි.	ආදායම් හා වියදම් පමණක් සටහන් කරයි.
කාලච්ඡේදයට අදාළ සියලුම මුදල් ලැබීම් සහ ගෙවීම් සටහන් කරයි.	කාලච්ඡේදයට අදාළ ආදායම් හා වියදම් පමණක් සටහන් කරයි.
කාලපරිච්ඡේදයේ අවසානයේ අත ඉතිරි මුදල් ශේෂය පෙන්නුම් කරයි.	අවසාන ශේෂයෙන් අතිරික්තය හෝ ඌනතාව පෙන්නුම් කරයි.
මුදල් පදනමට පිළියෙල කරයි.	උපචිත පදනමට පිළියෙල කරයි.

සාමාජික මුදල්

ලාභ අරමුණු කර නොගත් සමහර සංවිධානවල ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වනුයේ සාමාජිකයන්ගෙන් අය කරගන්නා සාමාජික මුදල් ය. සාමාජික මුදල් මාසික ව ත්‍රෛයි මාසික ව හා අර්ධ වාර්ෂික ව හෝ වාර්ෂික ව අයකර ගනී. ඇතැම් සාමාජිකයන්ට තම අවශ්‍යතාව පරිදි මුළු ජීවිත කාලය සඳහා ම එක්වරක් පමණක් සාමාජික මුදල් ගෙවීමෙන් යාවජීව සාමාජිකත්වය ද ලබා ගත හැකි ය. මෙම සංවිධානවල වාර්ෂික සාමාජික මුදල් ආදායම් පහත දක්වෙන අයුරින් ගණනය කළ හැකි ය.

වාර්ෂික සාමාජික මුදල් ආදායම = සාමාජිකයන් ගණන x වාර්ෂික සාමාජික මුදල

නිදසුන් :-

දෙරමඩල මහා විද්‍යාලයේ වාණිජ සංගමයේ සාමාජික ශිෂ්‍යයන් 420 දෙනෙකු සිටී. එම සංගමය වාර්ෂික ව රු. 60ක සාමාජික ගාස්තුවක් අය කරයි. වාර්ෂික සාමාජික මුදල වනුයේ,

සාමාජිකයන් ගණන x සාමාජික මුදල

= 420 x රු.60

රු. 25 200

නිදසුන් :-

ක්‍රීඩා සමිතියක වාර්ෂික සාමාජික මුදල රු. 200කි. මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව 400 කි. ඉන් 20 දෙනෙකු අදාළ වසරේ සාමාජික මුදල් ගෙවා නැත.

ලැබුණු සාමාජික මුදල	+	නොලැබුණු සාමාජික මුදල
380 x 200		20 x 200
රු. 76 000		රු. 4 000
වර්ෂයට අදාළ සාමාජික මුදල		රු. 80 000

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

ක්‍රියාකාරකම 05

සේසත් ක්‍රීඩා සමාජයේ 20xx වර්ෂයේ සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාව 120ක් විය. සාමාජිකයකුගෙන් අය කරනු ලබන වාර්ෂික සාමාජික මුදල රු. 350කි. සාමාජිකයන් 15 දෙනෙක් වර්ෂය අවසාන වන දිනට සාමාජික මුදල් ගෙවා නොතිබුණි.

1. 20xx වර්ෂය සඳහා ලද සාමාජික මුදල ගණනය කරන්න.
2. 20xx වර්ෂය අවසාන වන දිනට හිඟ සාමාජික මුදල කොපමණ ද?
3. 20xx වර්ෂයට අදළ මුළු සාමාජික මුදල ගණනය කරන්න.

ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම

ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කරන ආකාරය පහත දැක්වෙන නිදසුන් මගින් අධ්‍යයනය කරන්න.

නිදසුන :-

මැදවල මහා විද්‍යාලයේ විද්‍යා සංගමයේ භාණ්ඩාගාරික විසින් 20xx වර්ෂය සඳහා දරන ලද ආදායම් සහ වියදම් පිළිබඳ විස්තර පහත දක්වා ඇත.

ආදායම්	රු.	වියදම්	රු.
සාමාජික මුදල්	25 200	සඟරා මුද්‍රණයට	2 800
සඟරා විකිණීමෙන්	4 100	ලිපි ද්‍රව්‍ය සඳහා	800
පරිත්‍යාග	2 300	ප්‍රවාහනය සඳහා	200
වෙළෙඳ දැන්වීම්	14 400	පරිත්‍යාග ගෙවීම්	400

ඉහත තොරතුරු මගින් විද්‍යා සංගමයේ භාණ්ඩාගාරික විසින් පිළියෙල කළ ආදායම් ප්‍රකාශය පහත දක්වේ.

මැදවල මහා විද්‍යාල විද්‍යා සංගමය
20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
ආදායම් ප්‍රකාශය

ආදායම්	රු.	රු.
සාමාජික මුදල්	25 200	
සඟරා විකිණීම්	4 100	
පරිත්‍යාග	2 300	
වෙළෙඳ දැන්වීම්	14 400	46 000
අඩු කළා ඃ වියදම්		
සඟරා මුද්‍රණය	2 800	
ලිපි ද්‍රව්‍ය	800	
ප්‍රවාහනය	200	
පරිත්‍යාගය	400	4 200
අතිරික්තය		41 800

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

නිදසුන :-

ජනජය සමාජයේ භාණ්ඩාගාරික ලබා දී ඇති පහත තොරතුරු ඇසුරෙන් ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කර ඇති ආකාරය පරීක්ෂා කරන්න.

	රු.		රු.
20xx.01.01 මුදල් ශේෂය	12 300	කොඩි විකිණීමෙන්	86 400
සාමාජික මුදල් ලැබීම්	74 300	විදුලි ගාස්තුව	1 450
පරිත්‍යාග ගෙවීම්	1 200	පුවත් පත් මිලට ගැනීම්	1 280
ලිපි ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම	520	දුරකථන ගාස්තු	720
පරිත්‍යාග ලැබීම්	40 000	පරණ පත්තර විකිණීමෙන්	200
ආධාර ගෙවීම්	2 500	ගොඩනැගිලි කුලී	7 000
		සංග්‍රහ වියදම්	640

අමතර තොරතුරු

1. සාමාජිකයන් ගණන 746ක් වන අතර වාර්ෂික සාමාජික මුදල රු. 100කි. මේ වර්ෂය සඳහා සාමාජිකයන් 03 දෙනෙකු සාමාජික මුදල් ගෙවා නැත.
2. වාර්ෂික දුරකථන ගාස්තුව රු. 840
3. කොඩි විකිණීමෙන් තවත් රු. 1 600 ලැබිය යුතු ව ඇත.
4. විදුලි ගාස්තු රු. 150 ක් වැඩිපුර ගෙවා ඇත.

ජනජය සමාජය
20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා
ආදායම් ප්‍රකාශය

	රු.	රු.
ආදායම්		
සාමාජික මුදල	74 600	
පත්තර විකිණීම	200	
පරිත්‍යාග	40 000	
කොඩි විකිණීම	88 000	202 800
අඩු කළා : වියදම්		
පරිත්‍යාග ගෙවීම්	1 200	
ලිපි ද්‍රව්‍ය	520	
පුවත්පත් සඳහා	1 280	
දුරකථන ගාස්තු	840	
ආධාර ගෙවීම්	2 500	
විදුලි ගාස්තු	1 300	
ගොඩනැගිලි කුලී	7 000	
සංග්‍රහ වියදම්	640	15 280
අතිරික්තය		187 520

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

ක්‍රියාකාරකම 06

"චින්තන" පාඨක සමාජයේ සාමාජික සංඛ්‍යාව 50 කි. එක් සාමාජිකයෙකු ගේ වාර්ෂික සාමාජික ගාස්තුව රු. 300කි. එහි භාණ්ඩාගාරික විසින් ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම 20xx.12.31 දිනට ඉදිරිපත් කර ඇත.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

20xx.01.01 බැංකු ශේෂය	1 500	දුරකථන ගාස්තු	1 200
ලද සාමාජික මුදල්	12 000	ගොඩනැගිලි කුලී	1 600
ශාලාව කුලියට දීමෙන්	9 370	සංග්‍රහ වියදම්	2 200
සඟරා විකිණීමෙන්	5 600	උපකරණ අලුත්වැඩියා	3 500
		ලිපි ද්‍රව්‍ය	350
		ප්‍රවාහන වියදම්	1 200
		මුද්‍රණ වියදම්	6 100
		ශේෂය ප/ගෙ	12 320
	28 470		28 470

පහත තොරතුරු ද ඔබට සපයයි.

1. ගෙවිය යුතු ගොඩනැගිලි කුලී රු. 400 කි.
2. ශාලාව කුලියට දීමෙන් ඉදිරියට ලැබුණු ගාස්තුව රු. 200කි.
3. පාඨක සමාජය සතු ව රු. 8 000ක උපකරණ ඇත. ඒවා 5%කින් ක්ෂය කළ යුතු ය.
4. ඉදිරියට ගෙවා ඇති මුද්‍රණ වියදම රු. 600කි.

"චින්තන" පාඨක සමාජයේ 2013.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය සකස් කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 07

"ලියසෙවන" කාන්තා සංවිධානයේ 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂයට අදාළ මුදල් ගනුදෙනුවල සාරාංශයක් එහි භාණ්ඩාගාරික ඔබට ඉදිරිපත් කරයි.

	රු.		රු.
20xx.01.01 මුදල් ශේෂය	30 000	සඟරා මිලට ගැනීම	600
ලද සාමාජික මුදල්	75 000	සඟරා විකිණීමෙන්	400
ගොඩනැගිලි කුලී	30 000	ලී බඩු මිලට ගැනීම්	7 500
දුරකථන ගාස්තු	7 500	සංග්‍රහ වියදම්	2 000
උපකරණ මිලට ගැනීම	25 000	සුභ පතන්නන්ගෙන් ලැබීම්	23 000
කම්කරු කුලිය	2 800	ප්‍රවාහන ගාස්තු	1 200

නොමිලේ බෙදා හැරීම සඳහා ය.

අතිරේක තොරතුරු

01. සාමාජික සංඛ්‍යාව 400කි. එක් සාමාජිකයකුගේ වාර්ෂික සමාජික ගාස්තුව රු. 200කි.

02. දුරකථන ගාස්තු රු. 600 ද සංග්‍රහ වියදම් රු. 1 500ද ගෙවිය යුතු ව ඇත.

03. ගෙවන ලද ගොඩනැගිලි කුලියෙන් රු. 5 000ක් ඉදිරි වසර සඳහා ය.

04. 20xx.12.31 දිනට ජංගම නොවන වත්කම්වල ශේෂ මෙසේ ය.

උපකරණ රු. 24 500

ලී බඩු රු. 7 125

ඔබ විසින්

1. 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම
2. 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වසර සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

ක්‍රියාකාරකම 08

ශක්ති ක්‍රීඩා සමාජයේ 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වන වසර සඳහා ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම ඉදිරිපත් කර ඇත.

ලැබීම් හා ගෙවීම් ගිණුම

20xx.01.01 මුදල් ශේෂය	1 500	ලිපි ද්‍රව්‍ය	1 100
ලැබුනු සාමාජික මුදල්	12 870	ක්‍රීඩා පිටිය අළුත්වැඩියා	1 600
ක්‍රීඩා පිටිය බදු දීම	22 500	වරිපනම් බදු	6 600
ටිකට්පත් විකිණීම	7 300	වැටුප් වේතන	11 200
		විදුලි ගාස්තු	2 400
		තරග ගාස්තු	3 500
		ශේෂය ප/ගෙ	17 770
	44 170		44 170

අමතර තොරතුරු

01. වාර්ෂික සාමාජික ගාස්තුව රු. 400කි. සාමාජිකයන් 12 දෙනෙකු මේ වසරේ සාමාජික ගාස්තුව ගෙවා නැත.

02. වර්ෂය ආරම්භයේ ක්‍රීඩා උපකරණවල වටිනාකම රු. 64 200ක් වූ අතර වර්ෂය අවසානයේ එහි වටිනාකම රු. 58 800කට තක්සේරු කරන ලදි.

03. ගෙවිය යුතු බදු හා වරිපනම් රු. 800කි.

04. ඉදිරි වර්ෂය සඳහා ලැබුණු ක්‍රීඩාපිටියේ බදු ආදායම රු. 2 500කි.

ඉහත තොරතුරුවලට අනුව 20xx.12.31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.